

Tomàs Roy i Català
Director de l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya

-Reptes i oportunitats en ciberseguretat per als fills i filles

L'Agència de Ciberseguretat de Catalunya vetlla pel compliment de les funcions del servei públic de ciberseguretat i permet garantir i augmentar el nivell de seguretat de les xarxes i els sistemes d'informació a Catalunya. Entre els seus objectius hi ha l'organització d'activitats de difusió, formació i conscienciació en matèria de ciberseguretat adequades per al conjunt de la ciutadania, i l'impuls d'un clima de confiança i seguretat que contribueixi al desenvolupament de l'economia i la societat digital a Catalunya.

Per assolir una ciutadania digital plena, conscient i capacitada per a l'ús de les TIC fomenta la Cultura de Ciberseguretat com eix principal de treball del Centre d'Innovació i Competència en Ciberseguretat. És un instrument de l'Agència orientat a tot l'ecosistema de Catalunya (on s'hi inclouen també les comunitats educatives) que aixopluga en el marc del **Programa Internet Segura**, que des de 2018 es coordina amb diferents departaments de la Generalitat de Catalunya per impulsar accions de difusió acordades. L'entorn educatiu, amb els temes dirigits a les famílies i a la infància, l'adolescència i la joventut, són objectiu de les seves activitats per fer créixer les competències en el terreny digital, i plantegen nous reptes en el dia a dia.

PRIMER. Crear una Internet millor per a nens i nenes, seguint directrius de la Comissió Europea, ha marcat les primeres passes del Programa. Però amb l'actualització recent, que té en compte els nous contextos tecnològics i legislatius, ens han de permetre assolir el repte de protegir l'adolescència, empoderar-la davant de situacions de vulnerabilitat i activar la participació i respecte a la xarxa amb la mirada posada a la nova Dècada Digital.

SEGON. Amb l'àrea de Cultura Digital del Departament d'Educació, hem iniciat un llarg camí per fer arribar la competència digital en ciberseguretat a l'aula. L'oferta formativa per als i les docents és un factor determinant en la qualitat de l'acció educativa. Els itineraris de ciberseguretat a l'aula i protecció de dades arriben en els torns de formació continuada a docents i, des del Programa, fem propostes educatives recollides als apartats de recursos del web de XTEC o del web internetsegura.cat. En paral·lel, ens introduïm a dins de l'aula amb petites càpsules (cibertrucs per a adolescents) que desenvolupen habilitats previstes en el currículum digital de ciberseguretat, en etapes de secundària.

TERCER. L'acompanyament de mentores i mentors digitals als centres educatius permet dotar de continguts la comissió digital en

l'elaboració de l'estratègia digital de centre. En aquest sentit, es duen a terme formacions internes en competència digital en les quals s'hi inclouen elements bàsics de ciberseguretat. Des de l'Agència, tenim un repte per actualitzar-ne els continguts i proveir mentors i mentores de capacitació.

QUART. Des de fa 15 anys la Policia de la Generalitat, el cos de Mossos d'Esquadra, promou la seguretat en l'ús d'Internet, els dispositius mòbils i les xarxes socials. Organitza nombroses activitats de formació i de prevenció, que cal que actualitzem i evolucionem cada any, adreçades als centres educatius i a les famílies, a més de la pròpia investigació dels diferents nous delictes que es cometen en aquest àmbit. Sense anar més lluny, els casos de ciberassetjament que impacten els i les adolescents als centres educatius són temes que requereixen un treball coordinat amb diferents actors que juguen per poder mitigar-los. I, més recentment, el **creixement de les estafes també entre els adolescents** i les suplantacions d'identitat que s'aprofiten de les grans fuites de dades.

CINQUÈ. Les famílies necessiten l'assessorament i la formació en la seva tasca diària d'acompanyament en la conformació de la vida digital dels fills i filles. Els recursos per fer aquesta tasca més senzilla els trobem en guies d'expertesa adreçades a educadors i educadores i les famílies (per exemple, '**Les Tecnologies digitals a la infància, l'adolescència i la joventut**'), o campanyes de conscienciació adreçades a famílies i adolescents per **prendre el control** de l'ús de dades personals en dispositius portàtils intel·ligents i aplicacions mòbils.

De ben segur que, amb les organitzacions que s'apleguen sota el paraigua de la **FAPAES**, podem comptar amb una ajuda inestimable per desplegar xarxes de difusió, formació i orientació de famílies per conscienciar-les en aquests aspectes.

La ciberseguretat és un ecosistema d'oportunitats com a ofici de futur. És important fomentar als centres educatius les vocacions de nenes i joves en aquest camp, la qual cosa ajudarà a contrarestar els estereotips de gènere. Val a dir, en aquest aspecte, que Catalunya necessita molts i moltes professionals digitals, i en el camp de la ciberseguretat especialment.

Tot i aquest clima de bonança en la digitalització, hi ha un dèficit de professionals força accentuat: es calcula que en calen uns 10.000 per cobrir la demanda de l'any 2023, i creixerà en els propers anys, en els quals es definiran els diferents perfils professionals que seran necessaris. Per això és molt important assessorar-se en la tria d'itineraris formatius post-obligatoris i conèixer les diferents opcions que ofereix la formació professional en ciberseguretat al nostre país, que cada cop més instituts a Catalunya traslladen als seus CFGS o als cursos d'especialització. Des de l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya, treballem per apropar tota la informació als tutors i tutores i orientadors i orientadores educatives perquè l'alumnat que és a punt d'acabar l'ESO pugui conèixer aquest dèficit de talent que té el nostre país i decidir.

Aquests reptes i oportunitats que deixem sobre la taula han de sumar en l'esforç per construir entre tots i totes un país cibersegur, o de forma equivalent, prover-nos d'una vida digital cibersegura, principal objectiu de l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya.

Tomàs Roy i Català

Director de l'Agència de Ciberseguretat de Catalunya

Serveis i productes interessants per a les AFA i centres educatius

- "Enfortim la participació de les famílies als instituts públics de Barcelona"

Posem el títol així, entre cometes, perquè correspon a un dels projectes que en aquests moments estem treballant a Fapaes, en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona, i des del qual ajudem a créixer diverses AFA de la ciutat.

A partir d'una diagnosi inicial, elaborem un Pla de treball que inclou diverses accions adaptades a les necessitats de cada Associació (per exemple: accions per fer l'AFA més visible, treball conjunt amb l'equip directiu, eines per atraure més famílies, col·laboració en activitats habituals de l'AFA, elaboració d'infografies i vídeos, organització de webinars, ús de materials diversos per a la formació de les famílies del centre, etc).

Aquest treball amb les AFA de la ciutat de Barcelona, l'està realitzant una tècnica dinamitzadora i l'àrea de formació de Fapaes. El projecte, que està sent molt satisfactori, ens ajuda a treballar una de les principals missions de FAPAES: fer l'acompanyament de les nostres AFA i ajudar-les amb eines i recursos útils.

Els indicadors actuals (nombre de plans de treball engegats, creació de comissions de seguiment, satisfacció d'AFA, etc.) estan sent molt positius! Si la vostra AFA està interessada conèixer millor aquest projecte, poseu-vos en contacte amb FAPAES.

- Participació!

Com a famílies de l'AFA que sou, sabeu que la participació és un dels factors més importants, juntament amb la implicació, per a poder tirar endavant projectes i altres activitats impulsades des de l'associació. En aquest sentit, des de FAPAES us volem convidar a:

1 Per una banda, a formar part de les Comissions de treball de FAPAES, les quals ens ajuden a treballar de manera més eficaç i a assolir els objectius de la Federació. Per tal de poder continuar dinamitzant les nostres comissions, necessitem de la vostra participació. És per això que en breu rebreu un correu electrònic en el que se us preguntarà quines creieu que són les comissions que hauria de tenir FAPAES i en quina d'elles voldríeu participar. Necessitem que continuem sumant!

2 D'altra banda, us informem que el proper 29 de març farem l'Assemblea General de FAPAES, on totes les AFA esteu convidades. L'objectiu de l'assemblea és explicar-vos el que s'està fent des de FAPAES, presentar-vos tant el pressupost anual com el pla de treball per aquest 2023, i oferir-vos un espai per fer-nos arribar les vostres consultes, demandes i suggeriments que vulgueu compartir amb nosaltres i les altres AFA. No hi falteu! La vostra presència és important.

- Comunicats per a les AFA

Ja fa una colla d'anys que, des de FAPAES, elaborem comunicats pràctics per a les AFA. Comunicats que inclouen informacions i consells breus, àgils i útils, i que responen a una de les nostres principals missions: ajudar les AFA federades en tot allò que necessitin per a la seva tasca diària.

Trobareu tots els comunicats a la web de la federació (https://fapaes.cat/?page_id=5479). Els comunicats de les últimes

setmanes de 2022, els anirem penjant així que en fem la difusió. No us els perdeu perquè recullen diverses bones pràctiques d'AFA, en les quals us podeu inspirar. Hi trobareu bones pràctiques sobre gestió de la biblioteca escola, instal·lació de plaques solars, contractació d'una vetlladora, creació d'una comissió de convivència o gestió d'activitats extraescolars en xarxa, entre d'altres.

